

Sygn. akt IV U 141/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2020r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	Sędzia Agnieszka Pasikowska
Protokolant	st. sekr. sąd. Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 04 grudnia 2020r. w S.

odwołania G. G.

od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

z dnia 19 czerwca 2017r. Nr (...) i z dnia 19 czerwca 2017r. (...)

w sprawie G. G.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowemu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

o wysokość emerytury i renty inwalidzkiej

I. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 19 czerwca 2017r. Nr (...) w ten sposób, że ustala wysokość emerytury G. G. na dzień 01 października 2017r. w kwocie 4460,65 (cztery tysiące czterysta sześćdziesiąt i 65/100) zł brutto miesięcznie;

II. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 19 czerwca 2017r. (...) w ten sposób, że ustala wysokość renty inwalidzkiej G. G. na dzień 01 października 2017r. w kwocie (...),26 (dwa tysiące dwieście pięćdziesiąt osiem i 26/100) zł brutto miesięcznie;

III. zasądza od Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na rzecz G. G. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt: IV U 141/19 **UZASADNIENIE**

Decyzją z (...). Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, działając na podstawie art. 15c w związku z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz na podstawie otrzymanej z IPN informacji nr 304872/2017 z 26 kwietnia 2017r., od dnia 1 października 2017r. ponownie wyliczył wysokość emerytury G. G. na kwotę 2 069,02 złotych brutto miesięcznie. Do decyzji załączono dodatek określający wysługę uwzględnioną do ustalenia wysokości emerytury, z którego wynika, że do ustalenia wysokości emerytury od 1 października 2017r. z wysługi przyjętej do

ustalenia wysokości emerytury wyłączono okres określony w art. 13 b w/w ustawy jako liczony po 0,0% przypadający od 1 listopada 1978r. do 31 lipca 1990r., tj. w wymiarze 11 lat i 9 miesięcy (decyzja z 19 czerwca 2017r. o ponownym ustaleniu wysokości emerytury wraz z załącznikiem określającym wysługę i informacją IPN o przebiegu służby z 26 kwietnia 2017r. k.38-40 akt emerytalnych).

Ponadto kolejną decyzją z 19 czerwca 2017r. Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, działając na podstawie art. 22a w związku z art. 32 ust.1 pkt 1 ustawy z 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz na podstawie otrzymanej z IPN informacji nr 304872/2017 z 26 kwietnia 2017r., od dnia 1 października 2017r. ponownie ustalił wysokość renty inwalidzkiej G. G. w kwocie 750 złotych brutto miesięcznie (decyzja z 19 czerwca 2017r. k.41-42 akt emerytalnych).

Odwołania od obu w/w decyzji z 19 czerwca 2017r. ustalających od 1 października 2017r. wysokość emerytury i renty inwalidzkiej złożyła ubezpieczona G. G. zaskarżając je w całości. Ubezpieczona zarzuciła powyższym decyzjom naruszenie prawa materialnego w postaci:

1. art. 2 Konstytucji RP polegające na arbitralnym obniżeniu przysługujących jej świadczeń emerytalnego i rentowego, co narusza zasadę ochrony praw nabytych i zasadę sprawiedliwości społecznej, a także zasadę zaufania obywatela do państwa i tworzonego przez nie prawa oraz niedziałania prawa wstecz wynikające z zasady demokratycznego państwa prawnego,
2. art. 67 ust.1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP polegające na arbitralnym obniżeniu przysługujących jej świadczeń, co stanowi nieproporcjonalne i nieuzasadnione naruszenie przysługującego jej prawa do zabezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego,
3. art. 30 oraz art. 47 Konstytucji RP w związku z art. 8 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności polegające na naruszeniu jej godności, prawa do ochrony czci, dobrego imienia, prawa do prywatności i prawa do poszanowania życia rodzinnego poprzez przyjęcie, że jej służba w okresie przed 31 lipca 1990r. stanowiła „służbę na rzecz totalitarnego państwa”, a tym samym arbitralne przypisanie jej – w akcie prawnym rangi ustawy - winy za działania związane z naruszeniami praw człowieka, których dopuszczali się niektórzy przedstawiciele władzy publicznej PRL oraz niektórzy funkcjonariusze organów bezpieczeństwa PRL, a do których ona w żaden sposób się nie przyczyniła,
4. art. 32 ust. 1 w związku z art. 64 ust. 1 i 2 oraz art. 67 ust.1 Konstytucji RP w związku z art. 1 Protokołu nr (...) do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności w związku z art. 14 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności polegające na nieuzasadnionym, dyskryminującym zróżnicowaniu jej uprawnień o charakterze majątkowym wynikających ze służby po 1990r. i obniżeniu świadczeń należnych jej z tytułu tej służby, w stosunku do osób, które nie pełniły służby w okresie PRL w sposób naruszający zasadę równości wobec prawa,
5. art. 45 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 1 i 2 Konstytucji RP oraz art. 42 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 6 ust. 2 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności polegające na zastosowaniu represji bez wykazania winy indywidualnej, zastąpienie w tym zakresie władzy sądowniczej władzą ustawodawczą i odwróceniu w ten sposób zasady domniemania niewinności przez uznanie wszystkich funkcjonariuszy będących w służbie przed 31 lipca 1990r. za winnych działań zasługujących na penalizację,
6. art. 64 ust. 1 i 2 oraz art. 67 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w związku z art. 1 Protokołu nr (...) do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności w związku z art. 14 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności polegające na arbitralnym naruszeniu jej osobistych praw majątkowych i prawa do poszanowania mienia, które podlegają równej dla wszystkich ochronie na skutek nieproporcjonalnego naruszenia jej prawa do zabezpieczenia społecznego, co stanowi przejaw nieuzasadnionej represji ekonomicznej,

7. art. 15 ust. 4 ustawy z 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin polegające na niepodwyższeniu jej emerytury o 15% podstawy wymiary z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą, w sytuacji istniejących ku temu przesłanek,

8. art. 33 ustawy z 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin polegające na ponownym ustaleniu wysokości świadczenia emerytalnego i świadczenia rentowego z urzędu po uprawomocnieniu się decyzji w tym zakresie pomimo że w tej sprawie nie zostały przedstawione żadne nowe dowody ani nie ujawnione zostały żadne nowe okoliczności, mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość.

Wskazując na powyższe ubezpieczona wniosła o zmianę zaskarżonych decyzji poprzez przyznanie jej emerytury w dotychczasowej wysokości, tj. w kwocie 4 460,65 złotych brutto i renty inwalidzkiej w dotychczasowej wysokości odpowiadającej 40% podstawy wymiaru, tj. w kwocie 2 258,27 złotych brutto (odwołania od decyzji z 19 czerwca 2017r. wraz z załącznikami k.3-69v i 73-94 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy – Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji wniósł o oddalenie obu odwołań. W uzasadnieniu stanowiska organ rentowy wskazał m.in., że decyzja z 19 czerwca 2017r. o ponownym ustaleniu wysokości renty została wydana na podstawie art. 15c w związku z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin wprowadzonego do tej ustawy z dniem 1 stycznia 2017r. Zgodnie z art. 15c ust. 1 powyższej ustawy w przypadku osoby, która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 3b i która pozostawała w służbie przed 2 stycznia 1999r. emerytura wynosi 0% podstawy wymiaru za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b i 2,6% podstawy wymiaru za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1a oraz 2-4. Ponadto w art. 15c ust. 3 przewidziano obostrzenie, zgodnie z którym wysokość emerytury ustalonej zgodnie z ust. 1 i 2 nie może wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej emerytury wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Z kolei wysokość policyjnej renty inwalidzkiej ustalona została na podstawie art. 22a ust.1 w/w ustawy przewidującej zmniejszenie renty inwalidzkiej o 10% podstawy wymiaru za każdy rok służby, o której mowa w art. 13b ustawy z uwzględnieniem pełnych miesięcy, przy czym również ten przepis zawiera obostrzenie, zgodnie z którym wysokość renty inwalidzkiej, ustalonej zgodnie z ust. 1 nie może wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej renty z tytułu niezdolności do pracy wypłacanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Mając na uwadze powyższe regulacje oraz informację uzyskaną z Instytutu Pamięci Narodowej z 26 kwietnia 2017r. o przebiegu służby ubezpieczonej na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b w/w ustawy emerytalnej, organ rentowy dokonał ponownego obliczenia wysokości emerytury i renty inwalidzkiej ubezpieczonej. Organ rentowy wskazał ponadto, że informacja o przebiegu służby sporządzona przez Instytut Pamięci Narodowej jest dla organu rentowego wiążąca (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.99-102 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona G. G. (poprzednio Mazurek) od 1 września 1975r. była funkcjonariuszem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. W dniu (...) ubezpieczona rozpoczęła służbę w Komendzie Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w S. – w Wydziale łączności na stanowisku telefonistki Sekcji I (urządzeń stacyjnych). Z dniem 1 maja 1977r. została przeniesiona na stanowisko technika w Sekcji III (łączności) w Wydziale łączności. Od 1 listopada 1978r. G. G. pełniła służbę na stanowisku telegrafistki w Samodzielnej Sekcji A. Ubezpieczona odpowiadała za nadawanie i przyjmowanie telegramów, a także wykonywała pracę szyfrową. W okresie od 1 grudnia 1988r. do końca spornego okresu, tj. do 31

lipca 1990r. zajmowała stanowisko referenta techniki operacyjnej w ramach Samodzielnej Sekcji A. Ubezpieczona w dalszym ciągu zajmowała się nadawaniem i przyjmowaniem telegramów, a także szyfrowaniem (informacja o przebiegu służby G. G. k.250 akt sprawy, akta osobowe G. G. jako funkcjonariusza MO, zeznania świadka J. O. k.244-244v akt sprawy oraz wyjaśnienia G. G. k.243-244 akt sprawy).

W późniejszym okresie G. G. została pozytywnie zweryfikowana do służby w Policji, którą pełniła początkowo w Wydziale operacyjno-rozpoznawczym w Sekcji Poszukiwań Komendy Rejonowej Policji w Ł.. Z dniem 1 maja 1992r. ubezpieczona została przeniesiona do służby w Wydziale Łączności Komendy Wojewódzkiej Policji w S., a od 31 maja 1999r. w Komendzie Powiatowej Policji w S., gdzie zajmowała stanowisko asystenta Samodzielnej Sekcji ds. Przystępczości (...) (przez 6 miesięcy), a następnie dyżurnego Zespołu (...) (dokumenty zawarte w aktach osobowych G. G.).

Z dniem 30 kwietnia 2010r. ubezpieczona zakończyła służbę w Policji, a w dniu 19 maja 2010r. wystąpiła do organu emerytalnego z wnioskiem o emeryturę i rentę inwalidzką (wniosek o emeryturę i rentę inwalidzką k.12-13 akt emerytalnych). Przez okres jednego roku od zwolnienia ze służby, tj. w okresie od 1 maja 2010r. do 30 kwietnia 2011r. ubezpieczona pobierała świadczenie pieniężne na podstawie art. 117 ustawy o Policji. Orzeczeniem Wojewódzkiej Komisji Lekarskiej MSWIA z 29 września 2010r. ubezpieczona zaliczona została do III grupy inwalidów w związku ze służbą (orzeczenie w/w komisji lekarskiej z 29 września 2010r. k.21-22 akt emerytalnych). Decyzją z 24 marca 2011r., po upływie rocznego okresu pobierania uposażenia, o którym mowa w art. 117 ustawy o Policji, od 1 maja 2011r. organ emerytalny podjął wypłatę na rzecz ubezpieczonej emerytury podwyższonej o 15% podstawy wymiaru z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą (decyzja z 24 marca 2005r. o zmianie emerytury policyjnej k.24 akt emerytalnych). Do wysługi emerytalnej zaliczono ubezpieczonej okres służby w Policji od 1 sierpnia 1975r. do 30 kwietnia 2010r. w wymiarze 34 lata, 9 miesięcy (zaświadczenie o przebiegu służby dla celów emerytalnych k.18 akt emerytalnych).

Od 27 lutego 2017r. wysokość emerytury ubezpieczonej wynosiła 4 460,65 złotych brutto miesięcznie (decyzja z 27 lutego 2017r. o waloryzacji emerytury policyjnej k.37 akt emerytalnych).

W dniu 19 czerwca 2017r. Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych wydał zaskarżoną decyzję, w której działając na podstawie art. 15c w związku z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz na podstawie informacji IPN nr 304872/2017 z 26 kwietnia 2017r. od 1 października 2017r. na nowo ustalił wysokość emerytury ubezpieczonej jako 65,43% podstawy wymiaru wynoszącej 5 575,81 złotych, tj. w kwocie 3 648,25 złotych brutto miesięcznie, przy czym z uwagi na to, że wysokość emerytury okazała się wyższa od kwoty 2 069,02 złotych, tj. przeciętnej emerytury ogłoszonej przez Prezesa ZUS, wysokość emerytury ubezpieczonej ograniczona została do kwoty 2 069,02 złotych - pkt II ppkt 6 i 9 decyzji (decyzja z 19 czerwca 2017r. o ponownym ustaleniu wysokości emerytury k.40 akt emerytalnych). Przedmiotowa decyzja wydana została na skutek nowelizacji od 1 października 2017r. w/w ustawy z 18 lutego 1994r. i wprowadzenia do niej art. 13b, w którym wskazano na służbę na rzecz totalitarnego państwa przypadającą w okresie od 22 lipca 1944r. do 31 lipca 1990r. pełnioną w wymienionych enumeratywnie instytucjach i formacjach i dalej wprowadzenia art. 15c, w którym wskazano na mechanizm obniżenia wysokości emerytury policyjnej w przypadku ustalenia, że dana osoba pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa. W przypadku ubezpieczonej – w oparciu o informację Instytutu Pamięi Narodowej nr (...) z 26 kwietnia 2017r. udzieloną w trybie art. 13a ustawy z 18 lutego 1994r. - ustalono, że ubezpieczona w okresie od 1 listopada 1978r. do 31 lipca 1990r. pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa (informacja IPN nr 304872/2017 z 26 kwietnia 2017r. k.38 akt emerytalnych). Następnie kolejną zaskarżoną decyzją z 19 czerwca 2017r. działając na podstawie art. 22a w związku z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz na podstawie informacji IPN nr 304872/2017 z 26 kwietnia 2017r. Dyrektor Zakładu Emerytalno-

Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych od 1 października 2017r. na nowo ustalił wysokość renty inwalidzkiej ubezpieczonej, przy czym z uwagi na to, że ustalona renta okazała się niższa od kwoty odpowiedniego świadczenia w najniższej wysokości, wysokość renty inwalidzkiej podwyższono do kwoty 750 złotych brutto miesięcznie (decyzja z 19 czerwca 2017r. o ponownym ustaleniu wysokości renty inwalidzkiej k.42 akt emerytalnych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej G. G. od decyzji z(...)o ponownym ustaleniu wysokości emerytury okazało się uzasadnione i skutkowało zmianą powyższej decyzji o ponownym ustaleniu wysokości emerytury policyjnej ubezpieczonej od 1 października 2017r. poprzez ustalenie wysokości tego świadczenia z pominięciem regulacji art. 15c w związku z art. 32 ust.1 pkt 1 ustawy z 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Tak ustalona wysokość emerytury policyjnej na dzień 1 października 2017r. wynosi 4 460,65 złotych brutto miesięcznie. Jest to wysokość emerytury ustalona od 1 marca 2017r. na mocy decyzji organu rentowego z 27 lutego 2017r. o waloryzacji policyjnej emerytury (vide: decyzja o waloryzacji emerytury z 27 lutego 2017r. k.37 akt emerytalnych).

Jak już wskazano zaskarżona decyzja z 19 czerwca 2017r. o ponownym ustaleniu wysokości emerytury policyjnej ubezpieczonej wydana została w oparciu o regulację art. 15c ustawy z 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (zwanej dalej ustawą emerytalną) wprowadzoną do tejże ustawy na mocy ustawy nowelizującej z 16 grudnia 2016r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym (...) Dz.U. z 2016r., poz.2270. Wskazany przepis art. 15c ustawy emerytalnej w ust. 1 przewiduje, że w przypadku osoby, która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999r., emerytura wynosi:

- 1) 0% podstawy wymiaru – za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b,
- 2) 2,6% podstawy wymiaru – za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1a oraz 2-4.

W ustępie 3 powyższego przepisu przewidziano ponadto, że wysokość emerytury ustalonej zgodnie z ust. 1 i 2 nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej emerytury wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Przepis art. 13b, do którego odwołuje się powyższa regulacja również został wprowadzony do ustawy emerytalnej na mocy ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2016r. W przepisie tym ustawodawca wskazał, że za służbę na rzecz totalitarnego państwa uznaje się służbę pełnioną w okresie od 22 lipca 1944r. do 31 lipca 1990r. w enumeratywnie wymienionych cywilnych i wojskowych instytucjach i formacjach. Przyjmując powyższe regulacje oraz informację Instytutu Pamięci Narodowej udzieloną w trybie art. 13a ust.1 ustawy emerytalnej, zgodnie z którą ubezpieczona pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa w okresie od 1 listopada 1978r. do 31 lipca 1990r., organ rentowy nowo ustalił wysokość emerytury ubezpieczonej jako 65,43% podstawy wymiaru wynoszącej 5 575,81 złotych, tj. w kwocie 3 648,25 złotych brutto miesięcznie (przyjmując w/w okres służby w wymiarze 11 lat i 9 miesięcy po 0% podstawy wymiaru), przy czym z uwagi na to, że wysokość emerytury okazała się wyższa od kwoty 2 069,02 złotych, tj. przeciętnej emerytury ogłoszonej przez Prezesa ZUS, wysokość emerytury ubezpieczonej ograniczona została do kwoty 2 069,02 złotych.

W odwołaniu od decyzji z 19 czerwca 2017r. o ponownym ustaleniu wysokości emerytury ubezpieczona zarzuciła tejże decyzji naruszenie przepisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, jak również Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Organ rentowy w odpowiedzi na powyższe zarzuty stwierdził, że decyzja wydana

została zgodnie z obowiązującymi przepisami. Nadto wniósł o zawieszenie postępowania do czasu rozstrzygnięcia przez Trybunał Konstytucyjny pytania prawnego skierowanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie w jednej ze spraw co do zgodności z Konstytucją RP przepisów na podstawie których została wydana zaskarżona decyzja (pismo procesowe pozwanego z 27 maja 2019r. k.222 akt sprawy). Postanowieniem z 3 czerwca 2019r. Sąd uwzględnił powyższy wniosek organu rentowego i zawiesił postępowanie do czasu prawomocnego zakończenia sprawy toczącej się przed Trybunałem Konstytucyjnym pod sygnaturą akt P 4/18 (postanowienie SO w Siedlcach z 3 czerwca 2019r. k.224 akt sprawy). Na wniosek pełnomocnika ubezpieczonej Sąd podjął postępowanie w przedmiotowej sprawie (protokół rozprawy z 7 lutego 2020r. k.243 akt sprawy). Sąd uznał, że jest uprawniony do zbadania zgodności zastosowanych w niniejszej sprawie przepisów z Konstytucją i takie uprawnienie nie narusza kompetencji Trybunału Konstytucyjnego, o których stanowi art. 188 Konstytucji RP. Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego w przedmiocie zgodności danej ustawy z Konstytucją odnosi bowiem skutek generalny określony w ustawie i w zależności od treści orzeczenia Trybunału może prowadzić do utraty mocy wiążącej przepisów ustawy. Sąd powszechny nie orzeka tymczasem o zgodności normy ustawowej z Konstytucją, ale stwierdzając, że dane uregulowanie – w okolicznościach sprawy – pozostaje w kolizji z normą Konstytucji może odmówić zastosowania przepisu niezgodnego z Konstytucją. Odmienne stanowisko pozostaje w sprzeczności z art. 8 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który stanowi, że przepisy ustawy stosuje się bezpośrednio, chyba że Konstytucja stanowi inaczej.

Mając na uwadze powyższe, po zbadaniu okoliczności sprawy Sąd Okręgowy stwierdził, że uzasadniony jest zarzut ubezpieczonej, iż zastosowany przez organ rentowy przepis art. 15c ustawy emerytalnej, na mocy którego organ rentowy obniżył wysokość świadczenia ubezpieczonej stoi w kolizji z zasadą wyrażoną w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. Zgodnie z art. 2 Konstytucji Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. W tej ogólnie sformułowanej zasadzie zawierają się fundamentalne dla demokratycznego państwa prawnego zasady – zasada ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, zasada ochrony prawa nabytych, jak również zasada sprawiedliwości społecznej. Zasada ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa zgodnie z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego określana jest również zasadą lojalności państwa względem obywateli, w myśl której państwo ma obowiązek tak stanowić i stosować prawo, aby obywatel mógł układać swoje sprawy w zaufaniu, że nie naraża się na skutki prawne, których nie mógł przewidzieć w momencie podejmowania określonych decyzji lub działań. W ocenie Sądu w okolicznościach przedmiotowej sprawy zastosowane przez organ emerytalny przepisy ustawy emerytalnej, na mocy których od 1 października 2017r. doszło do obniżenia świadczenia emerytalnego ubezpieczonej naruszają zasadę ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa. W przekonaniu Sądu wniosek taki jest uzasadniony w świetle tego, że nowelizując na mocy w/w ustawy z 16 grudnia 2016r., ustawę emerytalną i wprowadzając do niej przepis art. 15c przewidujący obniżenie świadczenia emerytalnego ubezpieczonej poprzez pominięcie w obliczeniu tej emerytury okresu służby uznanej za okres służby na rzecz państwa totalitarnego w rozumieniu art. 13b ustawy emerytalnej – ustawodawca dał podstawy do ingerencji w uprawnienie emerytalne ubezpieczonej w oparciu o przesłankę służby na rzecz totalitarnego państwa, która to przesłanka biorąc pod uwagę sposób redakcji art. 13b ustawy emerytalnej jest wypełniona przez fakt pełnienia służby w określonej ustawowo formacji w określonym ustawowo czasie. Poza ustawowymi ramami przesłanki służby na rzecz totalitarnego państwa jako przesłanki obniżenia świadczeń emerytalno-rentowych, ustawodawca pozostawił faktyczne okoliczności pełnienia służby przez funkcjonariusza określonej formacji, w tym okoliczności związane z indywidualnymi czynami tegoż funkcjonariusza, w szczególności w kontekście ich zgodności z przepisami prawa. W ocenie Sądu należy zgodzić się z ubezpieczoną, że tego rodzaju regulacja ustawy art. 15c ustawy emerytalnej jako podstawa obniżenia emerytury, narusza zasadę ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa. W ocenie Sądu należy zgodzić się z poglądem Trybunału Konstytucyjnego wyrażonym w wyroku z 24 lutego 2010r. sygn. akt K 6/09 (OTK-A 2010/2/15), w którym - odnosząc się uchylonej obecnie regulacji art. 15b ustawy emerytalnej, wprowadzonej na mocy nowelizacji tejże ustawy z 23 stycznia 2009r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym (...) - Dz.U. z 2009r., nr 24, poz. 145, przewidującej po raz pierwszy obniżenie świadczeń emerytalnych funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa PRL - Trybunał wskazał, że jeżeli przemawiają za tym określone zasady, normy lub wartości konstytucyjne, możliwe jest obniżenie świadczeń emerytalnych. Trybunał Konstytucyjny wskazał wówczas, że uprzywilejowane prawa emerytalne funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa Polski Ludowej zostały przez nich

nabyte niegodziwie, gdyż ówczesne instytucje i organy państwa systemowo naruszały przyrodzone prawa człowieka i rządy prawa. W ocenie Sądu poza sporem jest, że organy bezpieczeństwa PRL pełniły w rzeczywistości funkcję policji politycznej i stosowały metody działania naruszające przyrodzone prawa człowieka. Jednakże ogólna negatywna ocena instytucji i organów władzy PRL nie powinna być automatycznie przenoszona na ocenę sytuacji jednostki w kontekście jej uprawnień emerytalnych, czy rentowych, również w kontekście wysokości tych świadczeń. Brak uwzględnienia sytuacji konkretnego świadczeniobiorcy wskazuje - jak trafnie zauważyła ubezpieczona - na uznanie wszystkich funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa PRL za winnych czynów mających uzasadniać zastosowanie wobec nich środków represyjnych, gdyż za taki środek należy uznać obniżenie świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego. Kryterium „służby na rzecz totalitarnego państwa” określone w art. 13b ust. 1 ustawy z 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym Policji (...) powinno być oceniane na podstawie wszystkich okoliczności sprawy, w tym także na podstawie indywidualnych czynów i ich weryfikacji pod kątem naruszenia podstawowych praw i wolności człowieka (uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 16 września 2020r. w sprawie III UZP 1/20). Zgromadzony w rozpoznawanej sprawie materiał dowodowy w okresie uznanym przez IPN za okres służby ubezpieczonej na rzecz totalitarnego państwa, tj. od 1 listopada 1978r. do 31 lipca 1990r. nie daje podstaw do stwierdzenia, że w okresie tym ubezpieczona dopuszczała się zachowań, które zasługiwały na penalizację. Bez wątplenia G. G. w okresie służby nie wykonywała zadań związanych ze zwalczaniem organizacji niepodległościowych i osób działających na rzecz suwerenności i niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej. Z akt osobowych G. G. wynika, że w spornym okresie G. G. była telegrafistką, a jej praca miała charakter techniczny (vide: ustalenia faktyczne).

Dodatkowo podkreślić należy, że w ramach procedury obniżenia emerytury ubezpieczonej, organ emerytalny w pierwszej kolejności na podstawie art. 15c ust. 1 ustalił na nowo wysokość emerytury ubezpieczonej w związku z pełnieniem przez nią służby na rzecz totalitarnego państwa w rozumieniu art. 13b ustawy emerytalnej przez okres 11 lat i 9 miesięcy, co dało kwotę 3 648,25 złotych brutto miesięcznie. Ponadto z uwagi na to, że tak ustalona wysokość emerytury okazała się wyższa od miesięcznej kwoty przeciętnej emerytury wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy w dalszej kolejności zastosował obostrzenie przewidziane w art. 15c ust. 3 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym wysokość emerytury ustalonej zgodnie z ust. 1 i 2 nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej emerytury wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Stosując powyższe uregulowanie organ emerytalny ograniczył wysokość emerytury ubezpieczonej z kwoty 3 648,25 złotych brutto miesięcznie do kwoty przeciętnej emerytury wypłaconej przez ZUS, tj. do kwoty 2 069,02 złotych brutto miesięcznie – vide: pkt II ppkt 6 i 9 zaskarżonej decyzji. W ocenie Sądu tego rodzaju regulacja pozostaje w sprzeczności z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa. Prowadzi bowiem do niczym nieuzasadnionego zrównania świadczeń określonej grupy świadczeniobiorców bez względu na długość i charakter służby.

Zauważyć ponadto należy, że wprowadzając w art. 15c ust. 1-3 ustawy emerytalnej uregulowanie o ponownym obliczeniu wysokości emerytury z uwagi na okres służby na rzecz totalitarnego państwa – w przypadku ubezpieczonej służba ta trwała 11 lat i 9 miesięcy, ustawodawca uregulował sytuację ubezpieczonej w sposób gorszy od emeryta (funkcjonariusza) skazanego prawomocnym wyrokiem karnym za przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej. Taki skazany funkcjonariusz traci w myśl art. 10 ust. 2 ustawy emerytalnej prawo do zaopatrzenia emerytalnego na podstawie ustawy, ale jednocześnie w myśl art. 10 ust. 4 ustawy emerytalnej nabywa prawo do świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia emerytalnego i rentowych (uwzględniających całość okresów służby danego funkcjonariusza), jeżeli spełnia warunki określone w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Taki stan prawny prowadzi do wniosku, że regulacja art. 15c ustawy emerytalnej kształtuje sytuację ubezpieczonej w zakresie prawa do zaopatrzenia emerytalnego gorzej od emeryta skazanego prawomocnym wyrokiem karnym za przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych, dlatego uprawniona jest ocena, że powyższa regulacja stoi w kolizji z przepisem art. 32 ust. 1 Konstytucji statuującym zasadę równości wszystkich wobec prawa i prawo do równego traktowania przez władze publiczne.

Mając na uwadze powyższe okoliczności wskazujące na brak zgodności regulacji art. 15c ustawy emerytalnej ze wskazanymi wyżej przepisami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Sąd odmówił zastosowania w/w przepisu art. 15c ustawy emerytalnej w odniesieniu do ubezpieczonej i na skutek odwołania ubezpieczonej od decyzji z 19 czerwca 2017r. o ponownym ustaleniu wysokości emerytury, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił wysokość emerytury ubezpieczonej na dzień 1 października 2017r. w kwocie obowiązującej przed tą zmianą, tj. w wysokości 4 460,65 złotych brutto miesięcznie – pkt I sentencji wyroku.

Z tych samych przedstawionych wyżej względów, Sąd uwzględnił również odwołanie ubezpieczonej od decyzji z 19 czerwca 2017r. o ponownym ustaleniu wysokości renty inwalidzkiej ubezpieczonej z uwagi na służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b ustawy emerytalnej. W tym zakresie Sąd odmówił zastosowania w odniesieniu do ubezpieczonej art. 22a ustawy emerytalnej i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił wysokość renty inwalidzkiej ubezpieczonej na dzień 1 października 2017r. w wysokości 40% podstawy wymiaru zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej, tj. w kwocie 2 258,26 złotych (40% od kwoty 5 645,67 złotych - vide: pkt II ppkt 1 decyzji z 19 czerwca 2017r. k.42 akt emerytalnych) – pkt II sentencji wyroku.

Biorąc pod uwagę wynik procesu i w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2017r., poz.1797), Sąd zasądził od Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na rzecz ubezpieczonej kwotę 360 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.